

Hamsun-nytt

Knut Hamsuns verk og virkning i inn- og utland
Nr. 4/2005 og 1/2006, mars 2006, 18. årgang

Med elskov
til Knut Hamsun
K.F. Gotsch
1963

Hamsun tegnet av Karl Friedrich Gotsch, Tyskland 1963.
Hentet fra Kirsten Hedvig Rasmussens kuriositeter på www.hamsun.at.

Hamsun-Selskapets informasjonsblad

utgitt av Kompetansesenteret ved Knut Hamsun videregående skole, Hamarøy

REDAKSJONEN HAR ORDET

Om "kunstnerne som ble vekk" kunne vi nylig lese i *Bergens Tidende*. Det handlet om en musiker som ble regnet i samme klasse som Sibelius og Grieg, og om en "delikat maler med en fargesart stil" hvis kunst selges uten store oppslag for flere hundretusen kroner. Disse to norske kunstnere, Christian Sinding og Søren Onsager, sto på feil side under krigen. Derfor har det norske samfunnet latt som om de ikke har eksistert i de siste 60 år.

Avisa Nordlands redaktør Stein Sneve gjorde nylig oppmerksom på følgende: Da det ble kjent at nasjonalikonet Thor Heyerdahl før krigen samarbeidet med en av nazistenes fremste raseideologer, varte det ikke lenge før de første kritikerne var på banen og ville avfeie hele Heyerdahls livsverk fordi han skal ha vært rasist. Sneve fortsetter: "Og alle kjenner Knut Hamsun, giganten som sviktet sitt land og hyllet Hitler. Og som i alle år etterpå har plaget oss med sin blanding av geni og forræderi. Ifølge den amerikanske forfatteren F. Scott Fitzgerald er det fremste kjennetegn på intelligens evnen å ha to motstridende tanker i hodet samtidig, og likevel makte å fungere."

Hamsun er ubestridt en av Norges største diktere og står samtidig for en betydelig del av det verste politiske trauma som landet har opplevd. Det er lettest å bare velge en av disse to pregende trekk når man snakker om Hamsun. Men uansett om man tar

rollen som selvtrettferdig politisk dommer eller som kjærlighetsblind litteratursker, vil prisen være at man lyver bort en del av virkeligheten.

Egentlig vet vi jo at livet ikke handler om klare linjer og motsetningsfrie karakterer. Vi som litteraturskere vet det ikke minst fra vår erfaring med livets mange speilbilder i litteraturen. Hvis en forfatter ville ha oss med på slike forenklinger i en roman, ville vi ikke da legge boken bort og si at den var triviell?

"Få ting har brakt så mye død og fordervelse over menneskeheten som jakten på det plettfriske menneske," avslutter Sneve sine tanker i *Avisa Nordland*. "Derfor bør vi jo før jo heller innse at ingen av oss er feilfrie. (...) Ikke fordi vi skal godta de feil og mangler som vi ser i samfunnet rundt oss. Men for at vi skal kunne slåss for å forbedre manglene uten samtidig å ødelegge for alt det gode som også skjer."

Er ikke dette en tanke verd?

Elke Kriehn
Redaksjon Hamsun-Nytt
Kompetansesenter Knut Hamsun vgs
Hamarøy

På grunn av høy arbeidsbelastning i redaksjonen måtte Hamsun-Nytt nr. 4/2005 (desember 2005) utsettes. Vi beklager og presenterer denne gangen et dobbeltnummer av Hamsun-Nytt.

FØRSTE SIDE

For vår første side har vi denne gangen valgt en av Kirsten Hedvig Rasmussens kuriositeter som hun har gjort tilgjengelig for allmennheten på sin nettside www.hamsun.at. Kjærlighetserklæringen er skrevet av den kjente tyske billedkunstner F. K. Gotsch i 1963. Den står i H. Th. Flemmings monografi om Gotsch, hvor også hans litografi av Hamsun er avbildet.

Kirsten Hedvig Rasmussen under Hamsun-dagene i Milano, nov. 2005

”Dette kan man vel kalde en kærlighedserklæring til Knut Hamsun!”, kommenterer danske Hedvig Rasmussen som etter avisen *Nordlys* ”kanskje er verdens største Hamsun-entusiast”, og som Hamsun-biograf Ingar Sletten Kolloen bare kaller ”den besatte”. Hun oppdaget nemlig Hamsun i 1994 og fikk livet snudd opp ned da hun først hadde begynt å

lese. Nesten alt dreier seg om Hamsun for henne. Hun er blitt en viktig støtte i den internasjonale Hamsun-forskningen og fikk Hamsun-Selskapets stipend i 2004 for engasjert innsats og utmerket arbeid.

STYRET MEDDELER:

Nytt telefonnummer for Hamsun-Selskapets kontor: 950 36590 (Toril Halmøy).

Økt kontingent: Giro for medlemskontingent blir sendt ut til alle medlemmer i løpet av våren 2006. Nye beløp se baksiden.

Obs: Nytt "datasystem!" For å effektivisere arbeidet med fakturering, regnskap og vedlikehold av medlemsregisteret skal vi skifte programvare og ønsker i den forbindelse **at de som har e-post-adresse sender oss denne**. Skriv til polden@hamsun-selskapet.no.

Ny leder i Hamsun-Selskapets lokallag i Oslo: Nyvalgt leder i Oslo avdelingen er Christian Schlüter, som avløser Leif Mevik. Christian Schlüter er bl.a. kjent fra Hamsun dagene i Hamarøy 2002, hvor han under litteraturseminaret presenterte sin og Sigmund Karteruds nye bok "Selvets mysterier". Hamsun-Selskapets Oslo avdeling, som har ligget nede ett drøyt år, er nå revitalisert. Det nye styret består nå av:

Christian Schlüter (leder, e-post: chhaako@online.no)
Jan Vegard Bakali (kasserer)
Lars Fode Larsen

Unn Conradi Andersen
Ane Farsethås
Nina Frang Høyum
Nicolai Fjeld
Karl Erik Harr (vara)
Thorbjørn Ekelund (vara)

Thereses gate 49 i Oslo: Her bodde Hamsun med Bergljot 1902 – 1904.

Det nye styret hadde sitt første møte i febr. 2006 hvor det bl.a. ble planlagt å inngå et tett samarbeid med nasjonalbiblioteket og de øvrige Hamsun-Selskapene i arrangementet omkring Hamsun jubileet 2009. For øvrig planlegges det en egen hjemmeside og arrangementer for medlemmer i Hamsun-Selskapet som bor på østlandet. En byvandring står også på programmet.

INTERNASJONALT

Engasjert italiensk forlegger: Det italienske forlaget Iperborea presenterte en ny italiensk utgave av Hamsuns roman *En vandrer spiller med sordin* under Hamarøys Hamsun-dager i Milano i november 2005. Forlegger Emilia Lodigiani oppdaget skandinavisk litteratur på 80-tallet, da hun bodde i Paris. Hun skrev en bok om Tolkien. Da hun kom hjem til Italia, var hun ”sjokkert

over at nesten ingen skandinaviske forfattere var å finne” i italiensk oversettelse. Da hennes forlag i Italia ikke torde å satse på skandinavisk litteratur, gjorde hun det selv og startet sitt eget lille forlag. ”Jeg visste selvsagt ikke hva jeg bega meg inn på. Jeg trodde jeg skulle ha det som en liten hobby, men i 18 år har dette vært mer enn en fulltidsjobb. Jeg har aldri ferie eller helgefri,” kommenterer hun, men smiler egentlig ganske fornøyd. (*Nordlys*, 22.11.05)

Mer nazist enn mange tror: Massimo Ciaravolo, professor for skandinavisk litteratur som underviser ved universitetene i Milano og Firenze, mener Hamsun var ”ideologisk sett nok mer nazist enn mange tror eller vil innse. (...) Man føler seg alltid delt når man leser ham. Man elsker ham, men blir også forbannet på ham. Han skaper en konflikt, han utfordrer oss og han er problematisk. Men dette er bra. Det er 1900-tallshistorie – vår historie. (...) Den andre verdenskrig er selvsagt et kontroversielt tema her (i Italia), og landet bærer fortsatt preg av todelingen fra den tiden. Men at Hamsun var norsk gjør det lettere å ha en distanse til det han skrev og mente. Hadde han vært en italiensk fascist ville det vært annerledes,” sier Ciaravolo til *Nordlys* (21.11.05). Ciaravolo var en av foredragsholderne under litteraturseminaret i Milano november 2005.

Tyskland og Russland neste Hamsun-mål: Hamsun-Stiftelsen

Hamarøy vil fortsette sin satsing på Hamsundager i utlandet etter det vellykkede arrangementet i Milano høsten 2005. Det er mer eller mindre bestemt at de internasjonale Hamsundagene i 2007 skal finne sted enten i Berlin eller Frankfurt i Tyskland og at de i 2009 blir lagt til St. Petersburg i Russland, sa direktør Knut Erik Høyby i november 2005. Høyby gikk av som Hamsunstiftelsens direktør i februar 2006 og oppgavene hans blir nå ivaretatt av nytilsatt sekretariatsleder Marianne Apold.

Tysk seminar om Ibsen og Hamsun avlyst: Det planlagte Hamsun/Ibsen seminar i mai på folkehøgskolen i Waldenburg i Sør-Tyskland må dessverre avlyses p.g.a. for få påmeldinger, meddeler arrangøren Dr. Ulrich Kriehn.

Hamsun-filmpremiere fra Kaukasus til Hamarøy? Olga Zghenti, leder av Hamsun-Selskapet i Tbilisi/Georgia, er forberedt på å vise sin tidligere omtalte film om Hamsun i Kaukasus under Hamsundagene 2006 på Hamarøy. Arrangørene er i tenkeboksen og utreder mulighetene.

Gave fra kunstner i Tbilisi: Flere kunstnere i Tbilisi lar seg åpenbart inspirere av Hamsun. Irakli Ochiauri har laget et relieff av Hamsun og vil gjerne gi det som gave til Hamarøy! Hvor mangt og forskjellig kan man ikke se i Hamsun, bare sammenlign med tittelsiden av dette heftet!

Hamsun-relieff av Tbilisi-kunstneren Irakli Ochiauri

FILM

Store oppslag om Hamsun-film i Tbilisi: Den georgiske engelskspråklige dagsavisen *The Messenger* omtalte i likhet med andre medier Olga (Oliko) Zghentis Hamsun-Film i store oppslag. Vi gjengir her teksten:

Knut Hamsun's Caucasian Mysteries: Georgian film crew documents Norwegian writer
By Nino Gvalia

"It came as a surprise for me when Oliko Zghenti told me about her initiative to shoot a documentary film about Knut Hamsun," said director Rezo Chkheidze in his intro at the presentation of his film *Knut Hamsun's Caucasian Mysteries*. The famous director also added that he could not guess why Oliko chose to make a film about the illustrious Norwegian writer Hamsun. "It seemed difficult to me to go to a far northern country and search for materials," added Chkheidze. But still, the director appreciated Oliko's idea, especially